

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Освітня програма	32357 Природничі науки
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	32357
Назва ОП	Природничі науки
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.15 Природничі науки
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Шевчук Сергій Миколайович, Муліна Алевтинівна, Хромишев Віталій Олександрович (керівник)
Залучений представник роботодавців	Не застосовується
Дати візиту до ЗВО	08.10.2020 р. – 10.10.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://smc.hnpu.edu.ua/files/Akredytatsiya/Prurodnuci_nayku.pdf
Програма візиту експертної групи	http://smc.hnpu.edu.ua/files/Akredytatsiya/Prurodnuci_nayku_programa.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма «Природничі науки» затребувана у регіоні. Освітня програма загалом відповідає вимогам, які відображені у відповідних критеріях. Матеріально-технічне оснащення ЗВО та висококваліфікований склад науково-педагогічних працівників, задіяних у реалізації освітньої програми, забезпечують можливість провадження освітнього процесу на високому рівні. Різностороння фахова діяльність кафебри зоології та всебічна підтримка адміністрації університету сприяють розвитку освітньої програми. Здобувачі вищої освіти, котрі навчаються на цій освітній програмі, задоволені рівнем викладання та комунікацією з усіма учасниками освітнього процесу. Вимоги до ОП є доступними та зрозумілими для стейкхолдерів, їхні інтереси враховано при розробці даної ОП. Тісний зв'язок науково-педагогічних працівників кафебри та стейкхолдерів сприяє удосконаленню освітньої програми.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Мета та цілі ОП узгоджені із місією та стратегією ЗВО. Цілі ОП та програмні результати навчання орієнтовані на регіональні особливості, визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці та відповідають запитам сучасності. При формуванні переліку та змісту освітніх компонентів використовуються регіональні можливості. Роботодавці приймають активну участь у формуванні ОП стосовно складу освітніх компонентів та наповнення програми виробничої практики. Впроваджуються сучасні форми навчання, пов'язані з упровадженням інтегрованої моделі освіти. В університеті використовується в межах ОПП єдина платформа Moodle з відповідним наповненням її освітнім контентом. Студенти залучаються до виконання наукової складової ОПП, зокрема виконання магістерського кваліфікаційного дослідження з природничих наук. Наявна ліцензована система Unichек для перевірки співпадінь у академічних текстах. Здобувачі освіти обізнані з порядком вирішення конфліктних ситуацій. Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОПП, забезпечує досягнення визначених програмою цілей. Наявні угоди про співпрацю з роботодавцями. ЗВО має дієву політику щодо стимулювання розвитку професійної та викладацької майстерності НПП. Матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення освітньої програми повністю забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів. Сучасне навчальне обладнання дозволяють досягти програмні результати навчання. ХНПУ імені Г.С. Сковороди приділяє значну увагу організації дозвілля здобувачів, волонтерському руху, сприяє різнобічному розвитку, створює умови для прояву творчих здібностей. Університет dbає про життєві потреби здобувачів. Заклад вищої освіти створив та вдосконалює умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, що забезпечує прозорість і публічність підготовки здобувачів за ОП Середня освіта (Природничі науки).

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Стратегія Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди актуальна за строком дії, але не за умовами, що змінились. Рекомендовано розробити нормативний документ «Стратегія розвитку університету на певний період» відповідно до практики реальної діяльності університету. За відсутністю стандарт вищої освіти при оновленні освітньої програми «Природничі науки» чітко врахувати специфіку ОП у ПРН. Більшість вибіркових дисциплін пов'язані ОП пропонуються кафебрами природничого факультету. В ОП відсутній ПРН стосовно володіння державною мовою. Рекомендовано збільшити в межах університету можливість вибору дисциплін з інших ОП (зокрема і тих, спеціальності яких безпосередньо не пов'язані із спеціальністю здобувача освіти). Доцільно ввести ПРН стосовно володіння державною мовою. Відсутність реального застосування практик врахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Рекомендовано впровадити систему залучення здобувачів вищої освіти за ОП «Природничі науки» до неформальної освіти. Відсутність у силабусах освітніх компонентів власних публікацій НПП. До процесу інтернаціоналізації ОПП не залучено (у зв'язку із карантинними заходами) здобувачів освіти. Рекомендовано: НПП варто доповнити списки рекомендованої літератури у силабусах освітніх компонентів власними публікаціями; створити дієвий механізм інтернаціоналізації ОПП та залучення здобувачів вищої освіти за ОП «Природничі науки» до цього процесу. Здобувачі вищої освіти показали не повну обізнаність з питання щодо особливостей та регулярності перевірки результатів наукової та дослідницької роботи на плагіат. ЗВО рекомендовано розробити на рівні локального нормативного документу систему заходів щодо подальшої імплементації норм академічної доброчесності у всі сфери діяльності та провести для здобувачів вищої освіти методичні семінари щодо особливостей та регулярності перевірки результатів наукової та дослідницької роботи на плагіат в системі Unichек. Частота залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, представників роботодавців є невисокою та нерегулярною. Рекомендуємо розробити план залучення представників роботодавців до аудиторних занять, що є необхідною умовою підвищення якості підготовки здобувачів вищої освіти за ОП «Природничі науки». Запровадити анкетування випускників щодо їх кар'єрного шляху, рівня задоволеності освітою, пропозиції щодо поліпшення ОП і навчального процесу в цілому, як на сайті кафебри, так й на сайті ЗВО. Відсутність на сайті природничого факультету або випускової кафебри можливості активно обговорювати ОП «Природничі науки». Рекомендовано зробити активним обговорення ОП «Природничі науки» на сайті факультету або випускової кафебри, надаючи можливість залишати відгуки, пропозиції та зауваження у відкритому доступі на сайті.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітня програма «Природничі науки» має чітко сформульовані цілі, які стосуються педагогічної компетентності, вміння використовувати знання на практиці, виховання школярів інноваційними та традиційними методами. Цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО -- формування освіченого українця -- громадянина, патріота, професіонала шляхом удосконалення змісту наукового супроводу якості педагогічної освіти і фундаментального оволодіння мистецтвом навчати і виховувати інших. Реальний фокус ОП полягає у її орієнтації на підготовці вчителів інтегрованого навчального курсу природничі науки, фізики, хімії, біології у середніх загальноосвітніх навчальних закладах, організаторів гуртків природничого спрямування в закладах позашкільної освіти. Стратегія Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди актуальна за строком дії, але не за умовами, що змінилися (Статут був затверджений наказом МОНУ № 847 від 13.06.2017р.). Тому експертна комісія пропонує розробити нормативний документ «Стратегія розвитку університету на певний період» відповідно до практики реальної діяльності університету. Експертна комісія встановила, що ОП чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії ЗВО та робить висновок, щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

За результатами зустрічей зі стейкхолдерами (студенти, академічною спільнотою та роботодавці) було з'ясовано, що їх пропозиції та потреби відображені у цілях ОП. Стейкхолдери залучалися до формулювання цілей та цільового наповнення цієї освітньої програми, що було підтверджене під час зустрічі експертної групи із зазначеними групами осіб. Випускників ОП ще не має. Студенти, які навчаються на програмі зазначили, що розуміють свою роль та можливості у формуванні програми. Експертна комісія встановила, що двічі на рік відбуваються засідання проектної групи, за результатами яких вносяться зміни до ОП. Проаналізувавши протоколи, експертна комісія підтвердила, що пропозиції стейкхолдерів були враховані при затвердженні змін до ОП (протокол №4 від 5 березня 2019р., протокол №5 від 18 червня 2019 року, протокол №6 від 8 жовтня 2019 року, протокол № 9 від 3 березня 2020 року). Таким чином, експертна комісія встановила, що цілі ОП та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів та робить висновок, щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі освітньої програми та програмні результати навчання загалом визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, враховують проведення Всеукраїнського експерименту «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення інтегрованого курсу «Природничі науки» для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти» на виконання наказу Міністерства освіти і науки України № 863 від 3 серпня 2018 року та результати моніторингу ринку праці, що з'ясоване на підставі зустрічі з роботодавцями. Було продемонстроване врахування галузевого та регіонального контексту. ОП передбачає підготовку фахівців для регіону розташування ЗВО та України в цілому. Під час зустрічі зі стейкхолдерами було доведено, що на ринку праці Харківської області є запит на підготовку фахівців не тільки з інтегрованого курсу «Природничі науки», оскільки до 2018 р. їх не готували в жодному ЗВО, а й взагалі на учителів природничого циклу. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання загалом визначаються з урахуванням досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм, що з'ясовано на підставі співбесід з гарантом ОП, науково-педагогічними працівниками, які безпосередньо відповідають за зміст ОП. Зокрема, враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Софійського університету Святого Климента Охридського (Болгарія), Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Завдяки аналізу досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних програм в ОП були запропоновані наступні дисципліни: «Загальна біологія та методика викладання біології в інтегрованому курсі»,

«Загальна хімія та методика викладання хімії в інтегрованому курсі», «Фізика та методика викладання фізики в інтегрованому курсі», «Методи аналізу та подання результатів наукових досліджень та принципи академічної доброчесності»; проведення атестації випускників ОП у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи тощо. Таким чином, експертна комісія встановила, що цілі ОП та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм в та робить висновок, щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Затверджений стандарт вищої освіти відсутній. Програмні результати навчання ОП (http://smc.hnpu.edu.ua/files/osvitni_programy/OP_prirodnicu_nayku_2020.pdf) відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня, зокрема восьмому рівню (другий магістерський), де йдеться про здатність особи розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. ОП передбачає можливість практичної підготовки (педагогічна практика у закладах профільної та спеціалізованої середньої освіти, науково-дослідна практика). ОП характеризується наявністю серед дисциплін вільного вибору посиленого циклу професійної підготовки. Таким чином, експертна комісія робить висновок щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Мета та цілі ОП узгоджені із місією та стратегією ЗВО. Цілі ОП та програмні результати навчання орієнтовані на регіональні особливості, визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці та відповідають запитам сучасності, . Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм та позицій та потреб стейкхолдерів, які залучаються до перегляду ОП. Відмінними особливостями даної ОП є її практична спрямованість, наявність серед дисциплін вільного вибору посиленого циклу професійної підготовки.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Стратегія Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди актуальна за строком дії, але не за умовами, що змінилися. Рекомендація: розробити нормативний документ «Стратегія розвитку університету на певний період» відповідно до практики реальної діяльності університету. За відсутністю стандарт вищої освіти при оновленні освітньої програми «Природничі науки» чітко врахувати специфіку ОП у ПРН.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Цілі ОП відповідають місії та стратегії університету. Цілі ОП та програмні результати визначались з урахуванням позицій та потреб усіх зацікавлених стейкхолдерів, а також урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту. Експертна комісія дійшла висновку, що ОП Природничі науки відповідає критерію 1 за рівнем В, оскільки усі підкритерії загалом відповідають їх змісту. Недоліки не є суттєвими та не впливають на загальну відповідність критерію.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження магістра - 90 кредитів ЄКТС. На дисципліні вільного вибору здобувачів вищої освіти відводиться 22,5 кредити. Стандарту вищої освіти для спеціальності немає. Експертна комісія робить висновок щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Освітні компоненти ОП Природничі науки структуровано за семестрами/роками навчання згідно з навчальним планом, що містить два цикли обов'язкових навчальних дисциплін: загальної підготовки і професійної підготовки. Взаємопов'язаність ОК підпорядковано логіці, що відображено у структурно-логічній схемі. Програмні результати навчання досягаються освітніми компонентами. Кожен програмний результат охоплений змістом програми, що підтверджують силабуси навчальних дисциплін, в яких наведені програмні результати навчання. Запропоновані освітні компоненти дають можливість досягти програмних цілей. У ОП відсутній ПРН стосовно володіння державною мовою, але викладання дисциплін і написання студентських робіт відбувається українською мовою. Таким чином, експертна комісія робить висновок щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз ОП, а саме: інтегральних, загальних, фахових компетентностей, програмних результатів навчання та освітніх компонент дає змогу стверджувати, що ОП в цілому відповідає предметній області, яка притаманна спеціальності 014 Середня освіта (Природничі науки) та враховує особливості підготовки за ОП «Природничі науки».

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної траєкторії навчання здобувачів відбувається відповідно до Положення про вивчення навчальних дисциплін вільного вибору студентів ХНПУ імені Г.С. Сковороди» (http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/vilnyu_vubir.pdf). Відповідно п. 2.8 обрання здобувачами дисциплін вільного вибору здійснюється центром ліцензування, акредитації і контролю якості освіти шляхом заповнення Google-форми, при чому здобувач робить основний та альтернативний вибір (на випадок, якщо академічна група за обраною дисципліною не сформується). Каталог дисциплін вільного вибору наведений на сайті ЗВО (<http://smc.hnpu.edu.ua/studentu/dytsypliny-za-vyborom>). Вибір окремих дисциплін та термін подання заявки регламентується п. 2.1 та 2.9. На зустрічі студенти 1 та 2 курсу магістратури засвідчили, що з рекомендованих вивчення дисциплін вільного вибору було організовано зустрічі з НПП кафедри зоології і забезпечувались консультації з питань щодо їх вибору. Отже, ЗВО вживає заходи для того, щоб гарантувати право здобувачів вищої освіти на індивідуальну освітню траєкторію, але з огляду на незначну кількість студентів (1 курс магістратури ДФН – 6 студентів, 2 курс магістратури ДФН – 5 студентів), обмежень на формування груп та реальної зацікавленості більшістю студентів майбутнім кар'єрним зростом переважно обирають дисципліни, запропоновані кафедрами природничого факультету (переглянуті ІНП студентів). Таким чином, експертна комісія робить висновок щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП передбачає послідовне проходження трьох практик у третьому семестрі, а саме: педагогічної практики (7,5 кредитів) у закладах загальної та спеціалізованої середньої освіти; науково-педагогічної практики у ЗВО (6,0 кредитів); науково-дослідної практики (6,0 кредитів). Спількування зі здобувачами засвідчує наявність спрямованості на отримання практичних навичок. Додатково були надані програми проходження практик, список баз практик, договори про практику. Наповнення розділів програми практики відповідають зазначеним компетентностям. Роботодавці засвідчили свою участь у формуванні змістовного наповнення програми практики, а студенти засвідчили, що їх анкетували щодо організації проходження практики після її проходження (анкетування студентів з практики не є окремим, а включено як елемент анкетування з якості освітнього процесу). Студенти, які вже проходили виробничу практику засвідчили, що отримані ними під час практик компетентності будуть

корисними в їхній подальшій професійній діяльності. Проходження практики на відповідних базах (за договорами) було підтверджене на зустрічі з роботодавцями, які також підтвердили високий рівень підготовки студентів до проходження практики. Таким чином, експертна комісія робить висновок щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Формування соціальних навичок відповідно до зазначених компетентностей і ПРН відбувається під час вивчення всіх освітніх компонентів. Це відображено у матрицях відповідності програмних компетентностей і ПРН компонентам ОП і зазначено у силабусах навчальних дисциплін. Під час зустрічей студенти зазначили, що у процесі навчання на ОП вони мали змогу підвищувати Soft skills під керівництвом досвідчених викладачів і під час проходження практики. Виходячи зі змісту ОП, навчальної програми, робочих програм навчальних дисциплін форм та методів проведення навчальних занять, а також їх тематика у цілому сприяють набуттю здобувачами вищої освіти необхідних соціальних навичок (Soft Skills). Слід відмітити, що в ОП та навчальному плані передбачено ряд таких освітніх компонент як: інформаційно-педагогічні студії, психологія, іноземна мова, що безпосередньо сприяють набуттю здобувачами вищої освіти необхідних соціальних навичок (Soft skills). Також цьому сприяють педагогічна практика у закладах профільної та спеціалізованої середньої освіти та кваліфікаційна роботи. ЗВО має значний досвід системного формування соціальних навичок у майбутніх педагогів. У ЗВО проводяться науково-практичні семінари для всіх викладачів щодо створення умов для формування в студентів мотивації до навчання, самовиховання та саморозвитку. Такий досвід розповсюджується на всі спеціальності університету. Викладачі кафедри зоології постійно розвивають свої соціальні навички, обмінюються досвідом з іншими колегами під час конференцій та семінарів, а також під час виїзду за кордон і спілкування з іноземними партнерами. Роботодавці зазначили, що формування у студентів Soft skills для них є не менш важливим ніж професійних компетентностей і висловили бажання працевлаштовувати випускників ОП. Експертна комісія встановила, що ОП сприяє набуттю здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) та робить висновок, щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійна кваліфікація за ОП не присвоюється, професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Розподіл освітніх компонентів ОП Природничі науки відбувається відповідно до вимог «Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (у новій редакції)» (http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/17_1_Polozhennya_osvintiy_protsets_HNPU_2016.pdf). На самостійну роботу відводиться до 2/3 годин із фактичного навантаження здобувачів вищої освіти. За результатами анкетування здобувачів вищої освіти визначено, що їх задоволення фактичний обсяг навантаження та їм вистачає часу на самостійну роботу (анкетування студентів стосовно достатності часу на самостійну роботу не є окремим, а включено як елемент анкетування з якості освітнього процесу). На зустрічі студенти підтвердили достатність часу на самостійну роботу, що надано їм навчальним планом за дисциплінами ОП. Таким чином, експертна комісія робить висновок щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За ОП Природничі науки не здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Обсяг освітніх компонентів ОП відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти. Освітні компоненти ОП складають взаємопов'язану систему. Кожен програмний результат охоплений змістом програми. Запропоновані освітні компоненти дають можливість досягти програмних

цілей. Зміст ОП відповідає предметній галузі спеціальності 014 Середня освіта (Природничі науки). ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі 25% від загального обсягу освітніх компонентів. Досвід системного формування соціальних навичок у майбутніх педагогів, що розповсюджується на всіх викладачів університету на науково-практичних семінарах щодо створення умов для формування в студентів мотивації до навчання, самовиховання та саморозвитку. Активна участь роботодавців у формуванні ОП стосовно складу освітніх компонентів, наповнення програми виробничої практики.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Більшість вибіркових дисциплін пов'язані ОП пропонуються кафедрами природничого факультету. В ОП відсутній ПРН стосовно володіння державною мовою. Рекомендація: збільшити в межах університету можливість вибору дисциплін з інших ОП (зокрема і тих, спеціальності яких безпосередньо не пов'язані із спеціальністю здобувача освіти). Така можливість передбачена у положенні університету. Доцільно ввести ПРН стосовно володіння державною мовою.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Враховуючи сильні сторони, а саме: відповідність вимогам законодавства обсягу освітніх компонентів ОП; відповідність предметній галузі спеціальності 014 Середня освіта (Природничі науки); можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі 25% від загального обсягу освітніх компонентів; досвід системного формування соціальних навичок у майбутніх педагогів; Активна участь роботодавців у формуванні ОП стосовно складу освітніх компонентів, наповнення програми виробничої практик та наявності слабких сторін, усунення яких висловлено у рекомендаціях, експертна група дійшла висновку, що ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає Критерію 2 з оцінкою В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на ОП регламентуються Положенням про правила прийому на навчання до ХНПУ імені Г.С.Сковороди. Правила прийому є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та висвітлені на офіційному сайті ЗВО (<http://hnpu.edu.ua/uk/magistr-2020-uzagalnena-informaciya>), (правила прийому на навчання до ХНПУ імені Г.С. Сковороди іноземців й осіб без громадянства <http://hnpu.edu.ua/uk/pryom-inozemciv-umov-vstupu-2020-rik>). Спілкування з гарантом ОП підтверджує відсутність обмежень для вступу на навчання за ОП. Для здобуття освітнього ступеня магістра за ОП Природничі науки приймаються: особи, які здобули ступінь бакалавра, магістра (спеціаліста). Конкурсний відбір на ОП здійснюється за результатами вступних випробувань: із іноземної мови та фахового вступного випробування (природознавство та методика викладання природознавства). Як результати вступного випробування з іноземної мови можуть зараховуватися результати єдиного вступного іспиту з іноземної мови (за заявою вступника) ((підпункт 3 пункту 7.4 розділу VII Правил прийому)). Програма фахового вступного випробування оприлюднена на сайті. Опитування під час зустрічі зі студентами I курсу та II курсу магістратури ОП «Природничі науки» засвідчили про чіткість і зрозумілість правил прийому у контексті їх доступності для розуміння та відсутності обмежень або привілеїв щодо доступу до навчання на ОП. Експертна комісія встановила, що Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти та робить висновок, щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на ОП «Природничі науки» враховують особливості програми через зміст фахового вступного випробування. Зміст фахового вступного випробування відповідає рівню початкових (вхідних) компетентностей,

потрібних для того, аби розпочати навчання на ОП «Природничі науки». Усі факти підтверджено також під час зустрічі зі студентами. Таким чином, експертна комісія робить висновок щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти регулюються: положенням про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г. С. Сковороди, положенням про визнання результатів навчання, положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів ВО ХНПУ імені Г.С. Сковороди а також Наказом №149-од від 06 жовтня 2015 р. «Про порядок відшкодування коштів державного бюджету і витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців». Правила є чіткими, зрозумілими і доступними для всіх учасників освітнього процесу. У ході спілкування із здобувачами освіти та викладачами було виявлено, що студенти знають про можливість перерахування дисциплін, але випадків, які потребували б практичного застосування зазначених правил на ОП не було. Таким чином, експертна комісія робить висновок щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання здобувачів ХНПУ імені Г.С. Сковороди, отриманих у неформальній освіті (http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/neformalna_osvita.pdf). Процедура визнання результатів навчання у неформальній освіті забезпечує ідентифікацію результатів навчання для формального визнання, що зумовлює їх підтвердження для врахування оцінки визнання аналогічних результатів навчання у системі оцінювання освітньої компоненти (або її елементів) ОП. У ході спілкування із здобувачами освіти та викладачами було виявлено, що студенти знають про можливість визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, але випадків, які потребували б практичного застосування зазначених правил на ОП не було. Таким чином, експертна комісія робить висновок щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОП є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, висвітлені на офіційному сайті ЗВО. Відсутні обмеження для вступу на навчання за ОП. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми. Наявні оприлюднені положення, що визначають чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. Наявне оприлюднене Положенням про порядок визнання результатів навчання здобувачів ХНПУ імені Г.С. Сковороди, отриманих у неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Відсутність реального застосування практик врахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Рекомендовано впровадити систему залучення здобувачів вищої освіти за ОП «Природничі науки» до неформальної освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Враховуючи сильні сторони, а саме: наявність чітких та зрозумілих правил прийому на навчання за ОП, які висвітлені на офіційному сайті ЗВО; відсутність обмежень для вступу на навчання за ОП; наявність оприлюднених

положень, що визначають чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання тощо та наявності слабких сторін, усунення яких висловлено у рекомендаціях, експертна група дійшла висновку, що ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає Критерію 3 з оцінкою В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Застосовувані в процесі реалізації ОПП форми і методи навчання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу, про що свідчать відгуки керівників практики під час зустрічі із роботодавцями. Методи навчання та викладання (презентації, розбір випадків із практики, тренінги, групові дискусії, мозковий штурм тощо) відповідають вимогам студентоцентрованого підходу – це було підтверджено під час зустрічей із здобувачами. Форми навчання регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (у новій редакції)» (http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/17_1_Polozhennya_osvintiy_protzes_HNPU_2016.pdf). Це положення зауважує на праві НПП на академічну свободу у виборі методів та засобів навчання. Форми та методи навчання відображені також у силабусах, складених НПП кафедр та розміщені на офіційному сайті природничого факультету (<http://hnpu.edu.ua/uk/sylabusy-prugodnychu-fakultet>). Аналіз ОПП та силабусів свідчить, що запропоновані методи та форми навчання сприяють досягненню ПРН. В ході роботи експертної групи, під час опитування керівництва, здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників стосовно форм і методів дистанційного навчання виявлено, що в Університеті створено єдину платформу для упровадження дистанційного навчання. Викладачі ОПП використовують також для дистанційного спілкування зі студентами інтернет-сервіси Google-клас і Zoom. Опитування академічного персоналу і здобувачів показало загальне задоволення даними формами і методами навчання. Зустріч зі здобувачами показала, що їх опитування на предмет визначення рівня задоволеності методами навчання та викладання відбувається регулярно один раз на рік. Питання такого змісту закладено до складу анкети «Викладач очима студентів». Результати опитування обговорювалися на засіданнях кафедр, групи забезпечення ОПП та комісії з якості, про що свідчать надані експертній групі протоколи. Експертна комісія встановила, що форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи та робить висновок, що до відповідності ОП цьому підкритерію.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Здобувачі ВО своєчасно отримують доступ до переліку та обсягу освітніх компонентів, послідовності їх вивчення, форм проведення занять та їх обсягу, форм контролю (<http://smc.hnpu.edu.ua/studentu/grafik-navchalnogo-protsesu>). Розклад занять дисциплін вільного вибору здобувачів розміщено на сайті – (<http://smc.hnpu.edu.ua/studentu/rozklad-zanyat-vilnyy-vybir/10-studentu/27-rozklad-zanyat-vilnyy-vybir-1-kurs-magistry>). Аналіз розміщених на офіційному веб-сайті Університету силабусів дисциплін показав, що кожен з учасників освітнього процесу може безперешкодно і доступно знайти необхідну інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах кожного окремого освітнього компоненту. Інформація про цілі, компетентності, зміст та очікувані результати навчання, порядок та критерії оцінювання також надається здобувачам на першому аудиторному занятті. У розмові зі студентами вони підтвердили факт того, що на першому аудиторному занятті викладач надає необхідну інформацію або дає посилання на матеріали, розміщені на платформі Moodle. Разом з тим, виявлено, що у переліку основної і додаткової літератури для використання не у повній мірі представлені публікації викладачів, які забезпечують їх викладання. Так, наприклад, із 11 силабусів нормативних ОК лише 4 містять у списках рекомендованої літератури авторські публікації НПП, які забезпечують їх викладання. Опитування здобувачів щодо задоволеності методами навчання і викладання проводить Центр ліцензування, акредитації і контролю якості освіти (<http://smc.hnpu.edu.ua/yakist-osvity>); результати анкетування оприлюднені на сайті – [http://smc.hnpu.edu.ua/files/yakist_osvity/Anketu/Prurudnuciu%20\(1\).pdf](http://smc.hnpu.edu.ua/files/yakist_osvity/Anketu/Prurudnuciu%20(1).pdf), а щодо задоволеності рівнем викладання відділом менеджменту і моніторингу діяльності університету за допомогою анонімного анкетування «Викладач очима студентів» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/monitoring/Rejting_vikladachiv_2019.pdf). Отримана інформація обговорювалася на засіданнях проєктної групи, кафедри, радах факультетів та університету, що дозволило реагувати на виявлені недоліки. Таким чином, експертна комісія робить висновок щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОПП забезпечується залученням здобувачів до виконання наукових тем кафедр природничого і фізико-математичного факультетів (<http://nauka.hnpu.edu.ua/тематика-ндр-кафедр>): «Комплексна оцінка якості багатокomпонентних екосистем Землі з експозицій», «Вивчення механізмів підтримання біорізноманіття на різних рівнях організації біосистем», «Вивчення впливу антропогенних факторів навколишнього середовища на морфофункціональний стан організму», «Теоретико-методичні основи підготовки майбутнього педагога до здоров'язбережувальної освітньої діяльності», «Дослідження міжфазних та гомогенних хімічних електролітичних систем», «Гідроecологічні особливості боліт Лівобережної України», «Моделювання складних гомеостатичних систем на прикладі системи регуляції вуглеводного обміну в організмі людини». Здобувачі ОПП підтвердили свою участь у діяльності студентського наукового товариства, проведенні інтелектуальної біогри «Що? Де? Коли?», біотурніру «Bioshock» <http://hnpu.edu.ua/uk/hronika-podiy-prygodnychogo-fakultetu>. Результати своїх наукових пошуків здобувачі освіти презентували і апробували на наступних заходах «Харківський природничий форум» <http://hnpu.edu.ua/uk/persha-mizhnarodna-konferenciya-molodyh-uchenyh-harkivskyy-pryrodnychyy-forum>, міжнародних конференціях «Молодь і поступ біології» <https://bioweb.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/pimb-tezi-2020-A4-v1.pdf>, «Від молекули до біосфери», всеукраїнській школі молодих орнітологів <http://www.kgra.km.ua/node/2538>. Як позитив експертна група відзначає виконання здобувачами магістерського кваліфікаційного дослідження (дипломної роботи). Аналіз тематики кваліфікаційних робіт засвідчив їх відповідність профілю та змісту ОПП. Таким чином, експертна комісія робить висновок щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Експертний аналіз змісту силябусів навчальних дисциплін показав, що усі вони затверджені деканом природничого факультету на початку навчального року, після погодження із науково-методичною радою факультету. На зустрічі з академічним персоналом виявлено, що оновлення змісту освіти відбувається з урахуванням сучасних досягнень науки і практики у галузі фізики, хімії, біології та педагогіки (методики інтегрованого навчання). Таке оновлення також відбувається за підсумками стажування та підвищення кваліфікації НПП, проведення методичних і наукових семінарів, організації та проведення спільних заходів з роботодавцями, а також за результатами власної науково-дослідної діяльності через урахування матеріалів опублікованих монографій, статей у фахових та наукометричних виданнях тощо. Закуплене у 2019 р. університетом навчальне обладнання для потреб природничого факультету використовується НПП профільних кафедр під час реалізації нормативних освітніх компонентів «Загальна біологія та методика викладання біології в інтегрованому курсі», «Загальна хімія та методика викладання хімії в інтегрованому курсі», «Фізика та методика викладання фізики в інтегрованому курсі», «Методи аналізу та подання результатів наукових досліджень та принципи академічної доброчесності». Таким чином, експертна комісія робить висновок щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Експертний аналіз показав, що інтернаціоналізація діяльності в рамках даної ОПП відбувається шляхом участі викладачів Університету у програмах академічної мобільності. Інтернаціоналізація діяльності Університету відбувається через участь викладачів кафедри у зарубіжних проектах та наукових стажуваннях. Так, зарубіжні стажування у 2017–2020 рр. пройшли: проф. Т.Маркіна, доц. І.Ликова, доц. Я.Гончаренко (Інститут біології та охорони навколишнього середовища Поморської Академії в м. Слупськ); проф. А.Чаплигіна (Екологічний факультет Лодзинського технічного університету). У різні періоди проф. Д.Леонтьєв стажувався у Нідерландах (Лейденський університет (м.Лейден), Німеччині (Грайфсвальдський університет ім. Е.М.Ардта (м. Грайфсвальд) та Франції (Мікологічне товариство регіону Савоя (м. Роне)). Одним з напрямів інтернаціоналізації діяльності за даною ОПП є просування наукових здобутків викладачів у світовий науковий простір через публікації у наукометричних виданнях. Разом з тим, здобувачі освіти даної ОПП ще не були учасниками академічної мобільності, що пов'язане із запровадження карантинних заходів у II семестрі 2019–2020 н.р. Інтернаціоналізація діяльності ЗВО координується Центром міжнародного співробітництва і міжнародної освіти (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/intercoop>) та реалізується відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (у новій редакції) (http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/17_1_Polozhennya_osvintiy_protse_HNPU_2016.pdf). Під час спілкування з представником Центру експертна група з'ясувала, що інформація щодо міжнародних академічних можливостей систематично надається здобувачам, у тому числі і даної ОПП. Таким чином, експертна комісія робить висновок щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Впровадження сучасних форм навчання, пов'язаних із запровадженням інтегрованої моделі освіти. Наявність в університеті і використання в межах ОПП єдиної платформи Moodle та відповідного наповнення її освітнім

контентом. Залучення студентів до виконання наукової складової ОПП, зокрема виконання магістерського кваліфікаційного дослідження з природничих наук. Наявність сучасного навчального обладнання, що дозволяє досягти програмні результати навчання. НПП, які забезпечують реалізацію нормативної частини ОПП, пройшли стажування, або були учасниками наукових проектів у зарубіжних ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Відсутність у силабусах освітніх компонентів власних публікацій НПП. До процесу інтернаціоналізації ОПП не залучено (у зв'язку із карантинними заходами) здобувачів освіти. Вказаний недолік було доведено до керівництва ЗВО, гаранта ОПП і вони погодилися врахувати цю пропозицію у подальшій своїй діяльності. Рекомендації: НПП варто доповнити списки рекомендованої літератури у силабусах освітніх компонентів власними публікаціями; створити дієвий механізм інтернаціоналізації ОПП та залучення здобувачів вищої освіти за ОП «Природничі науки» до цього процесу.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Враховуючи сильні сторони, а саме: впровадження сучасних форм навчання, пов'язаних із упровадженням інтегрованої моделі освіти; наявність в університеті і використання в межах ОПП єдиної платформи Moodle та відповідного наповнення її освітнім контентом; залучення студентів до виконання наукової складової ОПП; наявність сучасного навчального обладнання; регулярне стажування НПП, які забезпечують реалізацію нормативної частини ОПП та наявності слабких сторін, усунення яких висловлено у рекомендаціях, експертна група дійшла висновку, що ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає Критерію 4 з оцінкою В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

За результатами експертизи, а саме аналізу силабусів освітніх компонентів виявлено, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів освіти прописані чітко і зрозуміло в рамках кожного освітнього компоненту. Крім того, вони дозволяють встановити досягнення здобувачами освіти результатів навчання в межах кожного освітнього компоненту. Вони оприлюднюються заздалегідь на сайті університету (<http://hnpu.edu.ua/uk/sylabusy-pryrodnychyu-fakultet>), а також доводяться до здобувачів на першому занятті з кожної дисципліни. Опитування здобувачів щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання в умовах дистанційного навчання показало відсутність скарг та зауважень. Відділ менеджменту і моніторингу діяльності університету проводив опитування здобувачів щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/viddil-menedzhmentu-i-monitoryngu-jakosti-osvity>). Результати опитування обговорювалися на засіданнях проектної групи, раді природничого факультету, засіданнях кафедр та раді університету з якості освіти, що підтверджується наданими експертній групі копій протоколів засідання ради з якості освіти. Експертна комісія встановила, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання та робить висновок, щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

У зв'язку з відсутністю стандарту вищої освіти форма атестації здобувачів магістерського рівня освіти за цією освітньою програмою «Природничі науки» встановлена Університетом у формі захисту кваліфікаційної роботи, який проводиться в усному вигляді. Це підтверджується змістом освітніх програм 2019 і 2020 років, розміщених на сайті університету. В Університеті розроблене Положення про випускню кваліфікаційну роботу (http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/Kvalifikaciuna_robota.pdf). З метою супроводу здобувачів, випусковими кафедрами розроблені методичні рекомендації. Таким чином, експертна комісія робить висновок щодо повної відповідності ОП цьому підкритерію.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Експертний аналіз чинних документів показав, що для всіх учасників освітнього процесу правила проведення контрольних заходів є доступними, чіткими і зрозумілими. Вони регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/17_1_Polozhennya_ospvintiy_protsest_HNPU_2016.pdf). Порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторне проходження для учасників освітнього процесу зрозумілі, що підтверджується майже однаковими відповідями керівництва факультету, здобувачів, НПП та адмінперсоналу. Порядок оскарження результатів контрольних заходів визначено у пунктах 8.2., 8.3. «Положення». Цими ж пунктами регламентуються процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Формування складу екзаменаційних комісій здійснюється відповідно до Положення про роботу екзаменаційних комісій у ХНПУ (http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/05_Polozhennya_pro_ekzamenatsiynnu_komisiyu.pdf). Належний рівень об'єктивності екзаменаторів забезпечується запровадженою в Університеті практикою присутності представника органу студентського самоврядування на кожному контрольному заході. Студенти у бесіді зазначили, що правила проведення контрольних заходів є чіткими і зрозумілими і всі учасники освітнього процесу їх дотримуються. Таким чином, експертна комісія робить висновок щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

ЗВО популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності. Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в Університеті і на ОПП регламентується «Кодексом про академічну доброчесність в ХНПУ імені Г.С. Сковороди» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/kodeks_dobrochesnist.pdf). Студенти підтвердили факт їхнього інформування керівниками кваліфікаційних робіт про необхідність дотримання академічної доброчесності та недопущення академічного плагіату. Разом з тим, відповіді здобувачів на питання щодо особливостей та регулярності перевірки результатів наукової та дослідницької роботи на плагіат показали їх не повну обізнаність з цього питання. Отримана інформація про те, що перевірка на плагіат здійснюється антиплагіатною системою Unicheck, однак здобувачі освіти не змогли пояснити механізму реалізації цієї перевірки. При цьому унікальність тексту роботи, за інформацією студентів, має становити не менше 80 %. Щодо регулярності перевірки робіт на плагіат, то така діяльність здійснюється за потреби учасника освітнього процесу. Директор бібліотеки підтвердила факт проведення на природничому факультеті заходів з популяризації академічної доброчесності «Академічна доброчесність як основа успіху», «Довіряй, але перевіряй! Як бути медіа грамотним?» тощо. На даній ОПП проведення таких заходів заплановано на листопад 2020 р. НПП та гарант ОПП підтвердили факт проведення такої роботи серед здобувачів. В Університеті розроблено механізм притягнення до відповідальності за порушення академічної доброчесності усіх учасників освітнього процесу, на даній ОПП він не застосовувався. Експертна комісія встановила, що у закладі вищої освіти є чітка та зрозуміла політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності та робить висновок, щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Наявність єдиної в університеті платформи для дистанційного навчання. Наявність ліцензованої системи Unicheck для перевірки співпадіннь у академічних текстах. Здобувачі освіти обізнані з порядком вирішення конфліктних ситуацій. Підсумкова атестація здобувачів освіти здійснюється у формі захисту магістерської кваліфікаційної роботи. Не зафіксовано випадків порушення академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Здобувачі вищої освіти показали не повну обізнаність з питання щодо особливостей та регулярності перевірки результатів наукової та дослідницької роботи на плагіат. ЗВО рекомендовано розробити на рівні локального нормативного документу систему заходів щодо подальшої імплементації норм академічної доброчесності у всі

сфери діяльності та провести для здобувачів вищої освіти методичний семінар щодо особливостей та регулярності перевірки результатів наукової та дослідницької роботи на плагіат в системі Unicheck.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Враховуючи сильні сторони, а саме: наявність єдиної в університеті платформи для дистанційного навчання; наявність ліцензованої системи Unicheck для перевірки співпадінь у академічних текстах; обізнаність здобувачів вищої освіти з порядком вирішення конфліктних ситуацій відсутністю випадків порушення академічної доброчесності та наявності слабких сторін, усунення яких висловлено у рекомендаціях, експертна група дійшла висновку, що ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає Критерію 5 з оцінкою В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, які забезпечують освітні компоненти ОПП відповідає вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності та забезпечує досягнення визначених ОПП цілей та програмних результатів навчання. За результатами аналізу таблиці «Зведена інформація про викладачів ОПП «Природничі науки» встановлено відповідність НПП і дисциплін які вони викладають. До реалізації ОПП залучено НПП природничого і фізико-математичного факультетів та інших структурних підрозділів ЗВО. До викладання на ОПП залучаються НПП з науковим ступенем і вченим званням, що відповідають напряду підготовки здобувачів. Професійна кваліфікація НПП, задіяних до реалізації нормативних освітніх компонентів підтверджується наявністю за останні п'ять років наукових публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз Scopus та (або) Web of Science (проф. С.Доценко проф. І.Дорожко, доц. О.Твердохліб, доц. О. Сидоренко, проф. А.Чаплигіна, проф. Д.Леонт'єв); наявністю виданих підручників (навчальних посібників) або монографій (проф. С.Васильєва, проф. С. Доценко, проф. М.Култаєва, доц. І.Ликова, проф. А.Чаплигіна, проф. Д. Леонт'єв); виконанням функцій наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проєкту), або головного редактора/члена редакційної колегії наукового видання, включеного до переліку наукових фахових видань України (проф. І.Дорожко, проф. М.Култаєва, доц. О.Твердохліб, проф. А. Чаплигіна проф. Д.Леонт'єв); участю в атестації наукових працівників як наукового керівника, офіційного опонента або члена спеціалізованої вченої ради (проф. І.Дорожко, проф. М.Култаєва, проф. А.Чаплигіна, проф. Д.Леонт'єв); науковим консультуванням установ, підприємств, організацій (проф. І.Дорожко, доц. О.Сидоренко, доц. М.Александров, проф. А.Чаплигіна, проф. Д.Леонт'єв) тощо. Всі НПП, які реалізують ОПП мають публікації у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, були учасниками вітчизняних і закордонних стажувань, мали виступи на всеукраїнських і міжнародних наукових конференціях. Експертна комісія дійшла висновку, що академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання та робить висновок, щодо відповідності цьому підкритерію.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір викладачів ОПП базується на принципах публічності, і відкритості та здійснюється відповідно до умов, визначених у Положенні про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників та Порядку проведення конкурсного відбору науково-педагогічних працівників (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/polozh_konkurs_na_robotu_personalu.pdf). Інформація щодо наявності вакансій розміщується у відкритому доступі на офіційному сайті Університету (<http://hnpu.edu.ua/uk/vakansiyi-hnpu-imeni-gs-skovorody>). Під час проведення конкурсу враховується професіоналізм НПП та спроможність забезпечити викладання відповідно до цілей ОПП. Під час зустрічей з НПП та адміністративними службами встановлено, що конкурсний відбір викладачів проводиться на засадах відкритості, гласності, об'єктивності та неупередженості. Здобувачі освіти через своїх представників у колегіальних органах управління приймають участь у конкурсному відборі НПП. Таким чином, експертна комісія робить висновок щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час роботи експертної групи встановлено факт залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу на етапі його планування. Роботодавці та стейкхолдери брали участь на засіданнях групи із розробки та оновлення ОПП, про що свідчать протоколи засідань, які були надані експертній групі. Разом з тим, на зустрічі з адміністрацією, гарантом, здобувачами освіти, а також представниками стейкхолдерів і роботодавців не встановлено фактів залучення роботодавців безпосередньо до реалізації ОПП, тобто забезпечення окремих освітніх компонентів чи їх складових. ЗВО має укладені договори про співпрацю з потенційними роботодавцями (<http://hnpu.edu.ua/uk/dogovory-pro-tvorchu-spivpracyu-pryrodnuchogo-fakultetu>), напрацьовані зв'язки із закладами загальної середньої освіти Харківської, Донецької та Луганської областей щодо підготовки здобувачів вищої освіти за даною ОПП. Роботодавці, в межах укладених угод, також залучалися до проведення настановних та підсумкових конференцій з педагогічних практик; круглих столів (семінарів) з проблем професійної освіти майбутніх фахівців. Позитивним є також опитування роботодавців щодо основних напрямів співпраці із ЗВО (http://smc.hnpu.edu.ua/files/yakist_osvity/Anketu/Prurodnuchi_nayku.pdf). Таким чином, експертна комісія робить висновок щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

На постійній (контрактній) основі представники від роботодавців до навчального процесу на даній ОПП не залучаються, хоча така практика на умовах погодинної оплати праці в Університеті напрацьована. Начальник навчального відділу у ході співбесіди не змогла підтвердити залучення професіоналів-практиків на даній ОПП. Разом з тим, на природничому факультеті щорічно відбуваються науково-практичні конференції, відкриті лекційні заняття, тренінги, та семінари із залученням учителів закладів загальної середньої освіти, які беруть участь у експерименті із викладання інтегрованого курсу «Природничі науки». ЗВО в процесі партнерської взаємодії з Харківським університетським лицеем та Шарівською загальноосвітньою школою I-III ступенів Валківської районної ради Харківської області залучав учителів цих закладів до проведення заходу «Студент на один день», науково-методичного семінару «Природничі науки: минуле, сучасне та можливе майбутнє», де з доповіддю виступала учитель М. Кравченко (<http://hnpu.edu.ua/uk/hronika-podiy-pryrodnuchogo-fakultetu>). Експертною групою встановлено факт залучення професіоналів-практиків, представників роботодавців до керівництва педагогічною практикою у закладах загальної середньої освіти. У ЗВО є поширеною практика наукового консультування здобувачів вищої освіти, щодо їх кваліфікаційних досліджень науковими працівниками установ м. Харкова (Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини; Український науково-дослідний інститут лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г.М. Висоцького; Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва УААН; Інститут екології Карпат; Національний науковий центр «Інститут ґрунтознавства та агрохімії ім. О.Н. Соколовського» УААН; Інститут проблем кріобіології і кріомедицини НАН України). Експертна комісія встановила, що ЗВО залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, представників роботодавців та робить висновок, щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Аналіз документів, сайту ЗВО, зустріч з адміністрацією та НПП переконує, що у ЗВО напрацьована система заходів професійного зростання та розвитку викладачів. З цією метою прийнято «Положення про визначення рейтингу кафедр ХНПУ імені Г.С. Сковороди (у новій редакції)» (http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/18_Polozhennya_pro_reyting_kafedr_.pdf), «Положення про нагородження медаллю Г.С. Сковороди» (http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/26_Polozhennya_pro_nagorodzhennya_medallu_GS_Skovoroda.pdf). «Положення конкурсу «Людина року» за номінаціями». (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/ludinaroku.pdf). У 2018 р. переможцем конкурсу у номінації «Найкращий науковець» визнано гаранта ОПП проф. А. Чаплигіну. Для створення належних умов професійного розвитку і наукових пошуків в ЗВО є вільний доступ до наукових видань наукометричних баз Web of Science та Scopus. Університет сприяє НПП які проходять стажування за кордоном. Стажування у закордонних та вітчизняних ЗВО проф. І.Іонов (2020), проф. С.Васильєва (2020), доц. С.Макеєв (2018), доц. І.Ликова (2019), доц. Я.Гончаренко (2019), проф. В.Масич (2018), проф. Д.Леонт'єв (2019). Гарант ОПП проф. А. Чаплигіна пройшла стажування у Академії Поморській в Слупську (Польща). Вказані НПП підтвердили, що набуті під час стажування знання використовуються при підготовці лекційних та практичних занять, а також ураховуються при підготовці наукових публікацій. Курси з іноземної мови на рівні B2, закінчили та отримали сертифікат про відповідне володіння англійською мовою: проф. В.Масич, проф. А. Чаплигіна, доц. І.Ликова, доц. С.Макеєв, доц. Я.Гончаренко. Для завершення дисертаційних робіт викладачам надається відпустка до 3 місяців. Експертна комісія встановила, що ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями та робить висновок, щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У ЗВО напрацьована система матеріального та морального заохочення викладачів, діє Науково-методичний тренінговий центр соціального та професійного розвитку людини (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/naukovo-metodychnyy-treningovyy-centr-socialnogo-ta-profesiynogorozvytku-lyudyny>). Щорічно в університеті проходить церемонія вручення премій «Людина року» (http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/26_Polozhennya_pro_nagorodzhennya_medallu_GS_Skovoroda.pdf). Переможців та лауреатів визначають на підставі рішень конкурсних комісій факультетів та рішення Вченої ради університету. Викладачі та колективи кафедр мають змогу прийняти участь та отримати грошову нагороду у наступних номінаціях: Почесне знання «Людина року»; «Краща кафедра»; «Кращий науковець»; «Кращий молодий науковець» тощо. Під час зустрічі з гарантом, НПП та завідувачами кафедр було підтверджено інформацію отриману від адміністрації ЗВО щодо системи матеріальної підтримки НПП. В ЗВО поширена процедура нагородження заохочувальними відзнаками Університету, НПП відзначені також нагородами міської ради та обласної державної адміністрації, Міністерства освіти і науки України тощо. Таким чином, експертна комісія робить висновок щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОПП, забезпечує досягнення визначених програмою цілей. Наявні угоди про співпрацю з роботодавцями. Практика консультування здобувачів освіти в наукових установах м. Харкова. ЗВО має дієву політику щодо стимулювання розвитку професійної та викладацької майстерності НПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Частота залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, представників роботодавців є невисокою та нерегулярною. Рекомендуємо розробити план залучення представників роботодавців до аудиторних занять, що є необхідною умовою підвищення якості підготовки здобувачів вищої освіти за ОП «Природничі науки».

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Враховуючи сильні сторони, а саме: високу академічну та професійну кваліфікацію викладачів, задіяних до реалізації ОПП «Природничі науки»; наявність угод про співпрацю з роботодавцями; постійне практичне консультування здобувачів вищої освіти в наукових установах м. Харкова та наявності слабких сторін, усунення яких висловлено у рекомендаціях, експертна група дійшла висновку, що ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає Критерію 6 з оцінкою В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Експертна комісія пересвідчилася, що у ХНПУ ім. Г.С. Сковороди існує сучасна бібліотека (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/naukova-biblioteka-hnpu-imeni-gsskovorody>), бібліотечний фонд навчальної та наукової літератури постійно оновлюється. Є доступ до повних текстів підручників, навчальних посібників, методичних рекомендацій. Всі ці матеріали можна знайти на сайті Електронного каталогу (<http://193.105.7.202:852/>) шляхом авторизації користувачів бібліотеки та в локальній мережі університету. Здобувачі, завідувач бібліотекою, академічний персонал засвідчили, що під час карантину значно збільшилося використання повнотекстових документів навчального, навчально-методичного, наукового призначення, які знаходяться у електронному архіві університету (репозитарії) (<http://dSPACE.hnpu.edu.ua/>). Бібліотека ХНПУ ім. Г.С. Сковороди входить у мережу бібліотек м. Харкова, здобувачі університету мають електронну «єдину картку читача» і можуть користуватися бібліотечними фондами міста. Здобувачі освіти зазначають, що підготовку за даною ОП забезпечено навчальною, методичною та науковою літературою, яка надана на паперових та електронних носіях. Здобувачі мають доступ до навчально-методичних матеріалів, силабусів, контрольних заходів, лабораторних і

практичних занять через систему Moodle. В ХНПУ ім. Г.С. Сковороди є спортивний корпус, спортивні майданчики, корти, навчально-спортивний табір «Гайдари», актові зали. Розвинена інфраструктура сприяє різнобічному розвитку здобувачів освіти. Університет має 3 гуртожитки, які забезпечують потреби здобувачів з інших населених пунктів. Умови проживання відповідають санітарно-гігієнічним вимогам. З боку здобувачів проблем з організацією поселення і проживання у гуртожитку не виявлено. Організоване медичне обслуговування студентів, в наявності медпункт. Експертна комісія встановила, що досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання забезпечується діяльністю кабінетів і лабораторій, які оснащені сучасним обладнанням і це дозволяє якісно виконувати здобувачами науково-дослідну роботу. Кабінети і лабораторії мають оновлене мультимедійне обладнання, відеопроєктори, мультимедійні комплекси, що допомагає здобувачам набути відповідних компетентностей та бути відповідними фахівцями, яких потребують сучасна українська школа. Експертна комісія дійшла висновку, що матеріально-технічна база та навчально-методичне забезпечення є достатнім для реалізації ОП та робить висновок, щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

В ХНПУ ім. Г.С. Сковороди забезпечено безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах освітньої програми. Опитування здобувачів, членів самоврядування, викладачів вказало на достатній рівень, доступність і безкоштовне користування мережею Internet на факультеті, відповідних кафедрах, бібліотеці. Здобувачі і викладачі можуть користуватися Комп'ютерними центрами Університету та бібліотеки, на факультеті та кафедрі є комп'ютерний клас з підключенням кожного комп'ютера до Internet. Таким чином, експертна комісія робить висновок щодо повної відповідності ОП цьому підкритерію.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси. В ХНПУ ім. Г.С. Сковороди за безпеку освітнього середовища відповідає служба з режиму і безпеки <http://hnpu.edu.ua/uk/division/sluzhba-z-rezhymu-i-bezpeky-pomichnyk-rektora-z-rezhymu-ta-bezpekyupovnovazheny-z-pytan#> та Відділ з питань надзвичайних ситуацій і цивільного захисту населення <http://hnpu.edu.ua/division/viddil-z-pytannadzvychnaynyh-sytuaciy-i-cyvilnogo-zahystu-naselennya> та експлуатаційно-технічний відділ <http://hnpu.edu.ua/uk/division/ekspluatatsiyno-tehnichnyu-viddil>. В університеті є медичний пункт, який надає первинну допомогу та здійснює роз'яснювальну роботу щодо запобігання поширення інфекцій та профілактики шкідливих звичок. Здобувачі, представники студентського самоврядування підтвердили, що в університеті діє Психологічна служба (<http://liderstudent.com.ua/>) до якої вони можуть звернутися або безпосередньо, або залишивши повідомлення на сайті Психологічної служби. Крім того Психологічна служба здійснює моніторинг психічного стану як здобувачів, так і академічного персоналу. Таким чином, експертна комісія робить висновок щодо повної відповідності ОП цьому підкритерію.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

На основі інтерв'ювання здобувачів, представників студентського самоврядування, викладачів, адміністративного персоналу, аналізу посилань сайту ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, аналізу нормативних документів ХНПУ експертна комісія встановила, що підтримка здобувачів за даною ОП є зручною, якісною та задовольняє потребам. На основі опитування фокус-груп та вивчення додаткових матеріалів наданих гарантом, експертна комісія підтверджує, що в ХНПУ імені Г.С. Сковороди здійснюється періодичний перегляд ОП до якого залучені здобувачі, роботодавці та викладачі. В університеті систематично відбувається анкетування здобувачів щодо якості викладання та рівня задоволеності підготовкою, опитування проводиться анонімно, питання зрозумілі. Здобувачі підтвердили, що побажання і зауваження враховуються, результати анкетування заслуховуються на засіданнях кафедр. Здобувачі мають достатній рівень забезпечення інформаційною, правовою, психологічною підтримкою, яка реалізується через взаємодію із органами студентського самоврядування, Спілкою молоді (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/spilka-studentiv-i-molodi-universytetu>). Інформаційна підтримка забезпечується як роботою сайту ЗВО, так і усним інформуванням здобувачів органами самоврядування, кураторами, викладачами, адміністрацією. Робота експертної комісії з фокус-групами здобувачів та представниками самоврядування встановила, що служби ХНПУ імені Г.С. Сковороди оперативно реагують на звернення студентів та всебічно намагаються надати необхідну допомогу. Фактів суттєвих порушень, конфліктів, сексуальних домагань, булінгу, дискримінації, корупції не виявлено. На факультеті на належному рівні організована робота кураторів, старостату, студентського самоврядування. Регулярно проводяться виховні години, різноманітні виховні заходи, стимулюється і підтримується волонтерський рух. У здобувачів є всі умови для розвитку і втілення організаційних, творчих здібностей. Здобувачі підтвердили, що в ЗВО проводиться достатня робота щодо роз'яснення та сприяння майбутньому працевлаштуванню, більшість здобувачів

за даною ОП по годинно працюють за своєю спеціальністю. Таким чином, експертна комісія робить висновок щодо повної відповідності ОП цьому підкритерію.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Експертна комісія встановила, що в ХНПУ імені Г.С. Сковороди створені умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. Питаннями здобувачів з особливими потребами опікується Навчально-методичний інклюзивний центр <http://hnpu.edu.ua/uk/division/navchalno-metodychnyy-inklyuzyvnyy-centr>. Такі здобувачі мають право на безоплатне забезпечення інформацією для навчання у доступних форматах з використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я. В ХНПУ імені Г.С. Сковороди виготовлено пандуси для входу, в'їзду осіб з обмеженою рухливістю до корпусів; виготовлено і змонтовано металеві поручні для входу в будівлі та користування сходами; є оснащені санвузли, передбачено допомогу особам з обмеженою рухливістю черговими по корпусам Для здобувачів з особливими освітніми потребами аудиторні заняття організовано на першому поверсі навчального корпусу, організовано комплексний супровід у кожному корпусі (<http://hnpu.edu.ua/uk/poryadok-suprovodu-osib-z-osobovymu-osvitnimu-potrebam>). Здобувачі з особливими освітніми потребами забезпечені правовою підтримкою відповідно до Порядку супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pol_pro_osib_osospotr_09_18.pdf), Наказу «Про порядок супроводу» (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в ХНПУ (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/nakaz_85-od.pdf). Наказ стосовно людей з інвалідністю в ХНПУ імені Г.С. Сковороди (<http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/invalnakazy.pdf>), План заходів спрямованих на реалізацію Указу Президента України №401/2017 (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/plan_zahody_malomob.pdf). У ході спілкування з викладачами та здобувачами ХНПУ імені Г.С. Сковороди було виявлено, що на цій ОП відсутні випадки підготовки здобувачів з особливими потребами. При опитуванні студентського самоврядування, здобувачі зазначили, що на інших ОП навчаються здобувачі з особливими потребами та свідомо обирають саме цей ЗВО, тому що в ньому створені всі умови для реалізації права на освіту. Таким чином, експертна комісія робить висновок щодо повної відповідності ОП цьому підкритерію.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Здобувачі ознайомлені з процедурою вирішення конфліктних ситуацій. В університеті розроблена та діє Антикорупційна програма університету на 2019-2020 рр. (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/antikorupciyna%20programma2019.pdf), в межах якої проводяться антикорупційні заходи, здійснює свою діяльність Гендерний центр (<http://hnpu.edu.ua/division/gendernyy-centr>), розроблено і виконується Положення про академічну доброчесність в ХНПУ імені Г.С. Сковороди (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pro%20poryadok%20realizacii%20oprava%20na%20akademichnu%20mobilnist_compressed.pdf). Опитування здобувачів, представників органів самоврядування підтверджує їх обізнаність щодо процедур вирішення конфліктних ситуацій. Здобувачі підтвердили, що в ЗВО є «скринька довіри», телефонна «гаряча лінія» де студенти можуть залишати свої скарги у письмовому вигляді або у вигляді повідомлення. Здобувачі вказують, що мають підтримку з боку органів студентського самоврядування, з ними постійно проводиться роз'яснювальна робота з приводу прав і обов'язків усіх учасників навчального процесу, вони знають куди треба звертатися в разі виникнення подібних випадків. Здобувачі ознайомлені з положеннями та процедурою оскарження будь яких конфліктних ситуацій. В результаті співбесід встановлено, що скарг, пов'язаних з дискримінацією за будь-якою ознакою, сексуальним домаганням чи корупцією за даною ОП не надходило. Таким чином, експертна комісія робить висновок щодо повної відповідності ОП цьому підкритерію.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Бібліотека ХНПУ імені Г.С. Сковороди представляє собою сучасний високоавтоматизований комплекс, який входить в комплекс бібліотек м. Харкова. Матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення освітньої програми повністю забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів. ХНПУ імені Г.С. Сковороди приділяє значну увагу організації дозвілля здобувачів, волонтерському руху, сприяє різнобічному розвитку, створює умови для прояву творчих здібностей. Університет дбає про життєві потреби здобувачів. Здобувачі підтверджують, що на кафедрах та факультеті сформований сприятливий морально-психологічний клімат, відсутні конфліктні ситуації, ведеться активна роз'яснювальна робота, здійснюється індивідуальна траєкторія навчання, між академічним персоналом і здобувачами склалися довірливі відносини, що позитивно

відображається на освітньому процесі. Заклад вищої освіти створив та вдосконалює умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Не виявлені. Рекомендуємо: продовжити роботу з вдосконалення та наповнення матеріально-технічних ресурсів, навчально-методичного забезпечення освітньої програми.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Зважаючи на наведені сильні сторони: сучасну бібліотеку ХНПУ імені Г.С. Сковороди, наповненість матеріально-технічних ресурсів, всебічну організацію дозвілля здобувачів, розвиток волонтерського руху, сприятливий морально-психологічний клімат підготовки за даною ОП, постійну у щодо вдосконалення умов для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами, експертна комісія дійшла висновку, що ОП «Природничі науки» відповідає рівню А за критерієм 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

На підставі вивчення звіту про самооцінювання, аналізу нормативної документації ЗВО, опитування викладачів, стейкгольдерів, здобувачів, викладачів випускаючої кафедри, адміністративного персоналу експертною комісією встановлено, двічі на рік відбувається перегляд ОП відповідно загальної політики та процедур щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм. Відповідальність за розроблення, моніторинг та перегляд ОП несе проектна група та гарант ОП. До розробки, перегляду та оновлення ОП долучаються викладачі, представники роботодавців, здобувачі, студентське самоврядування. На кафедрі здійснюється анкетування здобувачів, опитування стейкгольдерів стосовно рівня задоволеності підготовкою за ОП, аналізуються і враховуються пропозиції здобувачів, роботодавців. Дану інформацію підтвердило спілкування зі студентами, стейкгольдерами. Експертна комісія підтвердила, що двічі на рік відбуваються засідання проектної групи, за результатами яких вносяться зміни до ОП. Проаналізувавши протоколи, експертна комісія підтвердила, що за протоколом №4 від 5 березня 2019 р. проектна група переглянула ПРН та фахові компетентності, проаналізувала структурно-логічну схем ОП. За результатами засідання склали програми навчальних дисциплін ОП «Природничі науки» у 2019-2020 н.р. (Протокол №5 від 18 червня 2019 року). Розширили перелік навчальних закладів і науково-дослідних установ для проходження практик здобувачами за ОП «Природничі науки» (Протокол №6 від 8 жовтня 2019 року). Врахувавши зауваження та пропозиції рецензентів та стейкгольдерів у ОП на 2020-21 н.р., удосконалили структурно-логічну схему ОП, збільшили кількість кредитів для вивчення дисциплін «Загальна хімія та методика викладання хімії в інтегрованому курсі», «Фізика та методика викладання фізики в інтегрованому курсі». За пропозицією здобувачів при вивченні дисциплін збільшено кількість часу на вивчення організації дистанційної освіти. Експертна комісія встановила, що ЗВО послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми та робить висновок, щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Експертна група пересвідчилася, що процедура обговорення ОП здобувачами вищої освіти регламентована положенням про Спілку студентів і молоді ХНПУ імені Г. С. Сковороди (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Spilka_student_ta_molod/Pol_SSM.pdf). Анкетування здобувачів за даною ОП проводиться один раз на рік відділом менеджменту і моніторингу якості освіти університету (<http://hnpu.edu.ua/division/viddil-menedzhmentu-imonitoryngu-jakosti-osvity>). Здобувачі, представники студентського самоврядування підтверджують цей факт. Також щорічно проводиться анкетування здобувачів Центром ліцензування, акредитації і контролю якості освіти з метою моніторингу якості освіти (<http://smc.hnpu.edu.ua/yakist-osvity>), результати якого оприлюднено на сайті університету

([http://smc.hnpu.edu.ua/files/yakist_ostvity/Anketu/Prurodnuciu%20\(1\).pdf](http://smc.hnpu.edu.ua/files/yakist_ostvity/Anketu/Prurodnuciu%20(1).pdf)). Експертна комісія результати аналізу анкет отримала за посиланням (<http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/monitoring/results%20anketa3.pdf>). Для всебічного моніторингу надання освітніх послуг залучаються батьки здобувачів, так проведено анкетування батьків щодо визначення очікувань батьків здобувачів від освітніх послуг ХНПУ імені Г.С. Сковороди (<http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/monitoring/results%20anketa4.pdf>). Таким чином, експертна комісія робить висновок щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Для удосконалення ОП Центром ліцензування, акредитації і контролю якості освіти проводяться регулярні опитування роботодавців, результати яких обговорюються на засіданнях проектних груп (<http://smc.hnpu.edu.ua/osvitni-prohramy>). Потенційні роботодавці входять до навчального науково-педагогічного комплексу (ННПК) ХНПУ імені Г. С. Сковороди відповідно до Положення про навчальний науково-педагогічний комплекс (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Navchalniy_nauk_ped_kompleks/Polozhennya_NNPK.PDF). Враховується педдосвід методистів і вчителів ліцеїв та гімназій, курсів підвищення кваліфікації, постійно відбуваються консультації щодо створення освітнього середовища. Роботодавці залучені до апробації навчально-методичних розробок викладачів, надаються консультації здобувачам під час проходження педагогічної практики, здійсненні профорієнтаційної роботи. Здобувачі підкреслили бажання в майбутньому працевлаштуватись за місцем проходження практик, що свідчить про високий рівень задоволеності підготовкою здобувачів за ОП. Таким чином, експертна комісія робить висновок щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Експертна група під час опитування здобувачів за ОП Природничі науки встановила, що більшість студентів поєднують навчання з роботою у закладах освіти. Здобувачі підтвердили, що в університеті створено Відділ профорієнтації і роботи з випускниками (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/viddil-proforiyentaciyi-i-roboty-z-vypusknykamy>), який надає допомогу у працевлаштуванні, співпрацює з районними/міськими відділами освіти, що сприяє забезпеченню випускників першим робочим місцем. В університеті проводяться «Дні кар'єри». Позитивно в цілому оцінюючи виконання цього підкритерію, експертна комісія вважає за необхідне зробити рекомендацію: оприлюднювати результати аналізу опитування випускників щодо їх кар'єрного шляху, врахувати пропозиції здобувачів щодо подальшого працевлаштування за місцем проходження практик.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Експертна група підтверджує, що система забезпечення якості освіти ЗВО вчасне реагує на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми. Внутрішнє забезпечення якості освіти регламентовано Статутом університету (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Statut_30.08.2017.pdf) та Положенням про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С. Сковороди (http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/17_1_Polozhennya_ostvintiy_protsest_HNPU_2016.pdf). Контроль внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності регламентований Програмою проведення внутрішніх аудитів системи управління якістю на поточний навчальний рік (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/poryadok_provedenna_monitor_doslidjen_compressed.pdf) та систематично здійснюється Центром ліцензування, акредитації і контролю якості освіти (<http://smc.hnpu.edu.ua/yakist-ostvity>). Відділом менеджменту і моніторингу діяльності університету проводиться анкетування про якість освіти, визначення найкращого викладача, рівень задоволеностю підготовки, виявлення фактів корупції, дискримінації, проводиться збір достовірної інформації про проблеми, які виникають у здобувачів під час навчання. Перевірка якості набутих знань і навичок серед здобувачів ОП «Природничі науки» проводиться під час заліково-екзаменаційних сесій. Якість реалізації компонентів ОП контролюється під час проведення ректорських контрольних робіт. Результати таких заходів аналізуються центром моніторингу і якості освіти ХНПУ імені Г.С. Сковороди й обговорюються на засіданнях Виконавчої ради (Ради з якості). Здобувачі залучаються до роботи наукового товариства спілки студентів та молоді природничого факультету та конференціях молодих науковців «Харківський природничий форум» (<http://hnpu.edu.ua/uk/persha-mizhnarodnakonferenciya-molodyh-uchenyh-harkivskyyu-pryrodneychyyu-forum>). Експертна комісія встановила, що для перевірки рівня сформованості компетентностей при вивченні навчальних дисциплін та проходженні практик, проводяться контрольні заходи, анкетування здобувачів, взаємні і контрольні відвідування занять науково-педагогічних працівників. Система забезпечення якості забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та їх своєчасне усунення у чому переконалася експертна група під час проведення акредитації. Таким чином, експертна комісія робить висновок щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У зв'язку з тим, що акредитація освітньої програми «Природничі науки» проводиться вперше, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередньої акредитації, відсутні. На підставі поданих матеріалів ХНПУ імені Г.С. Сковороди та перевірки результатів діяльності безпосередньо в навчальному закладі, експертна комісія дійшла висновку, що підготовка магістрів відповідає вимогам провадження освітньої діяльності та забезпечує державну гарантію якості освіти. Таким чином, експертна комісія робить висновок щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Експертна комісія робить висновок, що в академічній спільноті сформована культура якості, що є запорукою успішного навчання здобувачів за ОП «Природничі науки». Внутрішнє забезпечення якості освіти регламентовано Статутом університету (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Statut_30.08.2017.pdf) та Положенням про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С. Сковороди (http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/17_1_Polozhennya_osvintiy_protzes_HNPU_2016.pdf). На підставі вивчення нормативних документів ХНПУ імені Г.С. Сковороди, інтерв'ювання здобувачів, стейкхолдерів, представників адміністрації, встановлено, що підрозділи, які забезпечують функціонування ВСЗЯО функціонують узгоджено і ефективно. Враховуються одночасно побажання усіх учасників освітнього процесу. Таким чином, експертна комісія робить висновок щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Позиція здобувачів вищої освіти враховується під час перегляду освітньої програми. Роботодавці безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та подальшої підготовки здобувачів за ОП «Природничі науки». Підрозділи, що відповідають за функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти функціонують узгоджено і ефективно. Враховуються одночасно побажання усіх учасників освітнього процесу. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Позитивно в цілому оцінюючи виконання критерію 8 експертна комісія вважає за необхідне надати деякі рекомендації щодо покращення ОП: Продовжити активну співпрацю з групою забезпечення освітньої програми представників роботодавців та здобувачів, враховуючі результати анкетування, співбесід, проходження практик. Запровадити анкетування випускників щодо їх кар'єрного шляху, рівня задоволеності освітою, пропозиції щодо поліпшення ОП і навчального процесу в цілому як на сайті кафедри, так й на сайті ЗВО. Це буде сприяти відкритості і прозорості ЗВО, подальшому поліпшенню процесу підготовки здобувачів вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Враховуючи сильні сторони, а саме дотримання визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми та безпосереднього залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду освітньої програми та підготовки здобувачів за ОП «Природничі науки», експертна група дійшла висновку, що ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає Критерію 8 з оцінкою В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В ХНПУ імені Г. С. Сковороди визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу ХНПУ імені Г. С. Сковороди регулюються Статутом університету (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Statut_30.08.2017.pdf), колективним договором (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Profkom/kol_dog_16_20.pdf), основними положеннями Університетської політики у сфері якості освіти та підготовки майбутніх педагогічних працівників (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/politik_sfera_yakosti.pdf), правилами прийому до Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (<http://hnpu.edu.ua/uk/pravytla-ryuoumu-do-hnpu-imeni-gsskovorody-u-2020-goci>). Всі нормативно-правові акти доступні на офіційному сайті ЗВО (<https://hnpu.edu.ua/>). Прийняті в Університеті процедури визначають права й обов'язки науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти та є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Під час дистанційної експертизи підтверджено, що учасники освітнього процесу ознайомлені з наведеними документами, знають свої права та обов'язки, розуміють, де знайти потрібну інформацію у разі необхідності, про що свідчить аналіз анкетування та он-лайн спілкування зі стейкхолдерами та здобувачами. З огляду на наведене, експертна група вважає, що права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є чіткими, зрозумілими та доступними для них. Під час реалізації ОП «Природничі науки» всі правила, механізми та процедури дотримуються. Таким чином, експертна комісія робить висновок щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

У результаті спілкування експертною групою зі стейкхолдерами встановлено, що Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних зацікавлених сторін (стейкхолдерів) та суспільства. На сторінці у Facebook ведеться обговорення, отримання пропозицій і зауважень (<https://www.facebook.com/groups/1029347057130340/>), також збір пропозицій здійснюється за телефоном та електронними адресами адміністрації університету, що оприлюднено на сайті університету (<http://hnpu.edu.ua/uk/contacts>). З метою отримання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін (стейкхолдерів) природничим факультетом створено сторінку у Facebook (<https://www.facebook.com/groups/1808806579380082/>). Експертна комісія вважає за необхідне надати ЗВО наступну рекомендацію: зробити активним обговорення ОП «Природничі науки» на сайті факультету або випускової кафедри, надаючи можливість залишати відгуки, пропозиції та зауваження. В цілому, експертна комісія робить висновок щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Освітня програма «Природничі науки» оприлюднена на веб-сайті Університету ОП «Природничі науки» (http://smc.hnpu.edu.ua/files/osvitni_programy/OP_prurrodnuci_nayku_2019.pdf, http://smc.hnpu.edu.ua/files/osvitni_programy/Prurrodnuci_nayku_2020.pdf). Обсяг інформації достатній для інформування потенційних вступників. Роботодавці підтвердили, що проінформовані та безпосередньо залучені до підготовки здобувачів за цією освітньою програмою. Інформація на сайті вичерпна та достовірна, включаючи інформацію щодо використання бюджетних коштів та користування державним та комунальним майном. Під час зустрічей не виявлено протиріч за публічною наданою інформацією. Таким чином, експертна комісія робить висновок щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, що забезпечує прозорість і публічність підготовки здобувачів за ОП «Природничі науки». Інформація відкрита, правила і процедури, що регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу відповідають нормативним документам, є чіткими, зрозумілими та розміщені на сайті. Сайт Університету є зручним та інформативним для

користувача. Прозорість і публічність діяльності ЗВО є достатньою для формування необхідного рівня довіри стейкхолдерів. Налагоджено зворотній зв'язок для швидкого реагування на пропозиції, зауваження та рекомендації зацікавлених сторін освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Відсутність на сайті природничого факультету або випускової кафедри можливості активно обговорювати ОП «Природничі науки». Позитивно в цілому оцінюючи виконання критерію 9 експертна комісія вважає за необхідне надати деякі рекомендації щодо покращення ОП: зробити активним обговорення ОП «Природничі науки» на сайті факультету або випускової кафедри, надаючи можливість залишати відгуки, пропозиції та зауваження у відкритому доступі на сайті.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Зважаючи на наведені сильні сторони і позитивні практики, а саме: визначеність правил і процедур, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, відкритості інформації щодо правил і процедур забезпечення прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу, зручності та інформативності сайту Університету, публічності і відкритості ЗВО та наявності слабких сторін, усунення яких висловлено у рекомендаціях, експертна комісія дійшла висновку, що ОП «Природничі науки» відповідає критерію 9 за рівнем В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

При аналізі звіту про самооцінювання освітньої програми виявлено технічна помилка: підкритерії 4.1 та 4.2 співпадають. Гарантом освітньої програми надана інформація, яка повинна знаходитися за підкритерієм 4.2, у наступній редакції: Здобувачі ВО своєчасно мають доступ до переліку та обсягу навч. дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовності їх вивчення, форм проведення занять та їх обсягу, графіку навч. процесу, форм контролю <http://smc.hnpu.edu.ua/studentu/grafik-navchalnogo-protsesu>. Кожна дисципліна професійного чи вибіркового циклу має навчально-методичний комплекс (навчальна та робоча програми, електронний навч. курс чи підручник, метод. вказівки тощо). У методичних вказівках є план занять, описані досліди, питання для самоконтролю. Прозорість та зрозумілість ОП забезпечуються розміщенням необхідної інформації на сайті університету. Зокрема, представлено розклад занять дисциплін вільного вибору здобувачів на 2020/2021 навч. рік <http://smc.hnpu.edu.ua/studentu/rozklad-zanyat-vilnyy-vybir/10-studentu/27-rozklad-zanyat-vilnyy-vybir-1-kurs-magistry> Систематичне опитування здобувачів ВО щодо задоволеності методами навчання і викладання проводить Центр ліцензування, акредитації і контролю якості освіти <http://smc.hnpu.edu.ua/yakist-osvity>; результати анкетування оприлюднюються на сайті [http://smc.hnpu.edu.ua/files/yakist_osvity/Anketu/Prurodnuciu%20\(1\).pdf](http://smc.hnpu.edu.ua/files/yakist_osvity/Anketu/Prurodnuciu%20(1).pdf) щодо задоволеності рівнем викладання відділом менеджменту і моніторингу діяльності університету за допомогою анонімного анкетування "Викладач очима студентів" http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/monitoring/Rejting_vikladachiv_2019.pdf Отримана інформація обговорюється на засіданнях проектної групи, кафедри, радах факультетів та університету, що дозволяє оперативно реагувати на виявлені недоліки.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Хромишев Віталій Олександрович

Члени експертної групи

Шевчук Сергій Миколайович

Муліна Алевтинів Вікторівна